

Plánovaná dálnice má jít přes území plné munice

Západní varianta dálnice D3, prosazovaná Ředitelstvím silnic a dálnic, má být vedena přes území, kde se dříve nacházelo rozsáhlé vojenské cvičiště. Oblast přitom nikdy nebyla dostatečně vyčištěna od zanechané munice.

Území mezi Benešovem a Sedlčany bylo vojensky využíváno v letech 1942–1945, kdy zde vyrostlo jedno z nejvýznamnějších cvičišť nacistické organizace SS. Její představitelé si krajinu vyhlédli již před začátkem druhé světové války. Na přelomu léta a podzimu 1939 byl vytvořen plán na zabránění území o velikosti více než tří set kilometrů čtverečních. Nakonec byl projekt ještě zvětšen a do výcvikového prostoru připadlo kolem 450 km².

Realizace začala roku 1942. Čeští obyvatelé, kteří zde žili (bylo jich přes třicet tisíc) dostali rozkaz k vystěhování. Po etapách byla vyklížena vesnice za vesnicí a rozpínavost esesáků se nezastavila ani před okresními městy Benešovem a Sedlčany, kde rovněž došlo k zabírání budov a vystěhování českých rodin. Nakonec cvičiště pohltilo téměř 200 vesnic, několik městeček a tři města.

Organizace SS zde zřídila jedno ze svých nejvýznamnějších cvičišť v Evropě a největší výcvikový prostor, jaký české země kdy poznaly. Vystřídaly se tu desítky tisíc vojáků s rozmanitými druhy zbraní. Trénovala se mimo jiné dělostřelecká palba, zacházení s rozbuškami, odpalování min, hody granátem atd. Vojáci cvičili s ostrou municí, které zde po nich zůstalo nepřehledné množství.

Ani sebevětší opatrnost nezabránila řadě neštěstí, došlo i ke smrtelným úrazům. Ještě během války došlo za nejasných okolností k výbuchu ve vsi Semovice, kde se nacházel sklad střeliva. Ohromný výbuch vesnici smetl, okenní tabulky popraskaly i v několik kilometrů vzdálených obcích. Další vesnice byly poškozeny při výcviku, kdy sloužily za terče.

Když se po válce původní obyvatelé vrátili domů, na každém kroku číhala smrt. Granáty, miny, pancéřové pěsti byly nasypány ve sklepích, studních, rozházeny po polích, v lesích i na dnech rybníků. Na sklonku roku 1945 takto například přišly o život dvě děti v Prosenické Lhotě, když se koupaly v rybníce a šláply na minu. Na druhém konci cvičiště, v Netvořicích, byla o pět let později nalezená rozbuška příčinou tragické smrti žáka místní školy, kterého exploze roztrhala. Ani v pozdějších letech nebyly nálezy nevybuchlé munice ničím ojedinělým a došlo k celé řadě úrazů.

Přestože se lidé po válce snažili nalezené kusy likvidovat, nepodařilo se ani zdaleka odstranit vše. Zatímco v některých případech byl materiál odpalován, jindy byl jen zavezen. Lidé, kteří o některých nebezpečných lokalitách věděli, jsou dnes již většinou po smrti. Munice ukrytá v zemi nemusí být sama o sobě nebezpečná, může ale také představovat časovanou bombu. Pokud by měla dálnice D3 vzniknout ve své západní variantě, došlo by k výkopu na úseku několika desítek kilometrů někdejšího cvičiště, k čemuž je nutné dále připočítat různé přivaděče, křižovatky apod. Vzhledem k tomu, že západní varianta nerespektuje původní cesty a je trasována přes pole a lesy, vyžadovala by bezpečnost zaměstnanců provádějících výkop rozsáhlý odborný průzkum na úsecích čítajících celkem kolem 100 km. Vynechat takový krok by znamenalo hrubé porušení bezpečnosti a ochrany zdraví pracovníků. Ostatně i po válce zde při orbě jezdily traktory s pancéřovým plátem chránícím osádku traktoru. Počítá ale Ředitelství silnic a dálnic s takovým průzkumem, je zahrnut do projektové dokumentace, rozpočtu a časového harmonogramu?